

en vedvarende stor Udgift for den danske Stat skulde gøre det nødvendigt atter at gaa til Laan. Det vilde dog ikke være heldigt, om man hvert halve Aar skulde diskutere en saadan Ting som Skattepaa-læg. Før man har et virkeligt Overblik over vor finansielle og økonomiske Situation her i Landet, ja, jeg kunde næsten sige, før man ved Krigstilstandens Ophør har et Overblik over, hvorledes saadanne Forhold overhovedet stiller sig i Europa, vil vi ikke have nogen god Lejlighed til at diskutere dette Anliggende.

Saa vil man maaske rette det Spørgsmaal til mig, hvorledes det gaar til, at Staten allerede nu — ja, det er ikke mig, som vilde sige allerede nu, men det kunde der være andre, der vilde sige — trænger til et saa stort Beløb. Ved Loven af 2. November 1914 laante jo Staten 60 Mill. Kr. — det vil sige nominelt laante den 60 Mill. Kr. og fik som Indtægt omtrent 55 Mill. Kr. Disse 55 Mill. Kr. kom imidlertid ikke straks ind i Statskassen. Der var for det første 10 Mill. Kr. i Obligationer, som skulde udstedes med 5 Mill. Kr. for hvert af Finansaarene 1915—16 og 1916—17, svarende til de Obligationer, der tidligere var optagne i Henhold til en tidligere Lov til Dækning af de almindelige Udgifter paa Finansloven. Hvis man altsaa regner disse Obligationer fra, som vilde indbringe 9,2 Mill. Kr., er man nede paa ca. 46 Mill. Kr. som den virkelige Indtægt af det optagne Obligationslaan. Men der gaves Laangiverne en Tidsfrist, som det den Gang ogsaa blev oplyst, saaledes at hele Laanets Provenu ikke vil være kommet ind før ved Udgangen af 1916, og nu indtil den sidste Juni, hvormed jeg altsaa regner, er der indkommet 25½ Mill. Kr. — jeg kan regne 25 Millioner for Nemheds Skyld. Det vil altsaa sige, at der er endnu tilbage ordinært af dette Laan, af de 46 Mill. Kr., 21 Millioner; men saa kommer der ganske vist hertil de 9 Mill. Kr., som vil komme ind ved Obligationsudstedelse i de to Finansaar, og paa den Maade kommer man op til en 30—31 Mill. Kr.

Nu er det saaledes, at den Udgift, der har været for Staten i de 11 Maaneder, der er gaaet siden den 1. August 1914, den overordentlige Merudgift i Forhold til Indtægten gennemsnitlig har været omtrent 6½ Mill. Kr. om Maaneden; det vil altsaa sige, at Merudgiften for Staten ved Juni Maanedes Ophør var omkring 70—71—72 Millioner. Det er gan-

ske umuligt for mig at opgive det nøjagtigt; saaledes som vort Statsbogholderi er, kan man ikke dette, og dertil kommer et ganske særligt Forhold, nemlig at vort Finansaar i Virkeligheden ikke udløber regnskabsmæssigt den 31. Marts, men først, naar den saakaldte Tillægstid udløber. Denne Tillægstid var tidligere 3 Maaneder, altsaa indtil den 1. Juli, og strakte sig i Virkeligheden omtrent til den 15. Juli; saa længe havde de enkelte Ministerier Lov til at kræve ind for det Finansaar, der udløb den 31. Marts. Men jeg ændrede dette som Finansminister allerede det første Aar, jeg var det, saaledes at Tillægstiden i Fjor blev indskrænket til den 15. Juni og nu i Aar ved en Bestemmelse, som da blev truffet, til den 1. Juni, saa der nu kun er to Maaneders Tillægstid til Finansaaret. Dette udløber altsaa i en vis Forstand, regnskabsmæssigt, kan man sige, den 1. Juni eller den 31. Maj. Men dette medfører, at Udgiften i disse to Maaneder uvilkaarligt bliver unormal, større, end man ellers kan regne, og man kan ogsaa sige med Hensyn til disse 70 Mill. Kr., der her regnes med, at det er sikkert, at de første to Maaneder af denne Tid, hvor Indtægten var i saa høj Grad faldende, paavirker Forholdet saaledes, at man ikke kan sige, at den Merudgift paa 6½ Mill. Kr. i Gennemsnit ogsaa vil gentage sig i den kommende Tid, hvis alt bliver uforandret, saaledes som nu altsaa Statshusholdningens Førelse er, saaledes som nu den overordentlige Udgift er; men imidlertid, saaledes har det været.

Naar man nu spørger, hvorledes man har kunnet tilvejebringe disse 70 Mill. Kr., maa jeg svare, at dette er sket paa den Maade, at man havde omtrent 20 Mill. Kr. i disponible Midler i Statskassen, og dernæst er der inddraget fra Reservefonden omtrent 4 Mill. Kr., dels ved Papirer, der straks ved Krigens Begyndelse blev solgt, og dels fordi man har kunnet laane paa engelske Consols i Bank of England og derved har kunnet skaffe sig nogle Midler til Vje til Betaling af Renter af de Statslaan, vi har optaget i Udlandet. Statsbeviserne gav 10 Mill. Kr., og endelig er der af Statslaanet, som jeg lige sagde, indkommet 25 Mill. Kr. Tilsammen er dette 59 Mill. Resten er man i Øjeblikket Nationalbanken skyldig — foruden dette er man ganske vist Nationalbanken mere skyldig, nemlig for Indkøb af Varr, men dette holder jeg udenfor, idet det er Meningen og forhaabentligt ogsaa vi ske, at